

Forslag til vedtagelse nr. V 11 af Kristian Thulesen Dahl (DF), forslag til vedtagelse nr. V 12 af Pernille Frahm (SF) og forslag til vedtagelse nr. V 13 af Keld Albrechtsen (EL).

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

15) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 47:

Forslag til folketingsbeslutning om børns rettigheder.

Af Villy Søvnald (SF) m.fl.

(Fremsat 17/11 98).

Forslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Karen Jespersen):

Forslaget, som vi nu skal behandle, er en genfremsættelse fra for 2 år siden, og jeg skal derfor ikke holde nogen lang tale, for min holdning og regeringens holdning er i overensstemmelse med det, jeg gav udtryk for for 2 år siden.

Det er en positiv holdning til grundholdningen i forslaget og også til de enkelte elementer i forslaget, men jeg mener ikke, at det er rigtigt at kæde forslag, der er så forskellige, sammen i et fælles forslag, og jeg mener, at man skal være meget forsigtig med ikke at gøre arbejdsmarkedspolitik, sundhedspolitik osv. til socialpolitik, men løse de enkelte spørgsmål inden for de respektive områder. Det er den ene grund.

De andre grunde til at afvise forslaget er, at jeg mener, det er overbudspolitik. Det er simpelt hen utrolig dyre forslag, hvis man skulle løse dem på en gang, sådan som SF foreslår. Det er for centralistisk. Og så mener jeg faktisk heller ikke, at det er så socialt, som det kunne være.

Når jeg siger det, så tænker jeg f.eks. på, at hvis man skal give bedre orlovsordninger til forældre, pasningsgaranti til alle børn og stille krav om personale og areal i de enkelte institutioner, ville det faktisk være nogle ekstremt dyre forslag at gennemføre sådan med meget kort varsel. Dertil kommer også, at vi står i en situation, hvor vi faktisk har brug for arbejds-

kraft og derfor også skal se vores orlovsordninger i det lys.

Når jeg siger, at det er for centralistisk, så tænker jeg på, at det er forkert, at vi her i Folketinget skal bestemme, hvordan personalesammensætningen og normeringerne skal være i de enkelte institutioner. Det gør vi faktisk ikke på noget område i den sociale lovgivning, fordi holdningen er, at det er noget, der skal fastlægges lokalt i den enkelte kommune efter nærmere aftale med institutionerne, men selvfølgelig sådan, at man opfylder de socialpolitiske mål i lovgivningen.

Endelig siger jeg, at forslaget er for lidt socialt, og med det mener jeg, at man ikke fokuserer direkte på børn med sociale vanskeligheder. Det er den ene side af sagen. Den anden side er, at man jo kommer til at beslaglægge meget store ressourcer til de forslag, der indgår i SF's forslag, og på den måde kommer til at trække ressourcer væk fra de truede børn eller i hvert fald ikke fokuserer på, at det er dér, vi efter min mening først og fremmest skal satse de ressourcer, som vi rent faktisk har.

Når det er sagt, vil jeg nævne, at regeringen faktisk trækker i samme retning som SF's forslag. Vi gør det i den sociale servicelov, som er blevet vedtaget også med SF's stemmer, hvor der er nogle formålsbestemmelser og en række bestemmelser, der peger i den her retning, også omkring rådgivning og andre ting, som bliver suppleret med nogle modelprojekter, præcis som SF foreslår det.

Jeg mener selv, at en god måde at arbejde videre på ud fra den sociale servicelov er at udbygge formålsbestemmelserne til egentlige børnepolitiske målsætninger, som også kan gælde bredere for børnepolitikken, ikke bare på det socialpolitiske område, men i det hele taget og altså også på andre områder.

Der bliver arbejdet i regeringens børneudvalg og det tværministerielle børneudvalg, hvor børn som medborgere er et meget vigtigt tema, og hvor en bedre sammenhæng mellem arbejdsliv og familieliv er et andet vigtigt tema.

På den måde arbejder regeringen med nogle bud på nogle mere overordnede sammenhænge for børnepolitik og ikke kun på det sociale område i et forsøg på at skabe den sammenhæng, som forslaget også efterlyser.

Det samme gælder, når vi ser de enkelte forslag. Der er børns ret til mere tid med deres forældre. Her har vi hele projektet med bedre sammenhæng mellem familieliv og arbejdsliv.

Så er der børns ret til en plads i et pædagogisk dagtilbud. Her er der sket en massiv udbygning gennem de senere år. Og der er børns ret til kvalitet, trivsel og udvikling i daginstitutioner. Her er der et udvalg med medlemmer fra Kommunernes Landsforening og pædagoger, der har lavet et meget fint arbejde, og som har taget en række andre initiativer. Der er børns ret til rådgivning, støtte og behandling. Her har vi lige vedtaget den sociale servicelov. Og endelig er der børns medbestemmelse. Her har vi netop en række af de modelprojekter, som SF efterlyser.

Så jeg synes, at vi arbejder i god tråd med forslaget hensigter, men vi må afvise det i den form, det ligger her.

Frederik Nørgaard (S):

Da vores ordfører på området ikke kan være til stede, skal jeg fremføre følgende:

Vi er selvfølgelig i Socialdemokratiet meget optaget af det spørgsmål, som SF tager op i det her beslutningsforslag. SF har jo tidligere vist interesse for området, bl.a. i forslag til folketingsbeslutning nr. B 33 fra folketingsåret 1996-97. Og vi deltager i Socialdemokratiet gerne i en debat og indgår gerne i et konstruktivt samarbejde med Folketingets partier om børns placering i fremtidens velfærdssamfund.

Arbejdet med at forbedre børns forhold generelt og især forholdene for de svagt stillede og udsatte børn er jo godt i gang. Vi er midt i en proces, hvor Folketinget, kommuner og arbejdsmarkedets parter opprioriterer indsatsen for en samlet og mere børnevenlig familiepolitik.

Jeg vil gerne kommentere et par elementer i den børnepolitiske indsats lidt nærmere, men lad mig først takke socialministeren for en gennemgang af flere af de konkrete initiativer, som allerede er sat i værk, og de initiativer, som ventes gennemført i den nærmeste fremtid.

Regeringen har bl.a. søsat mere langsigtede projekter, som skal forbedre forholdene for børn generelt. Der er mange positive elementer at lægge vægt på, hvoraf flere direkte udspringer af regeringens børnepolitiske redegørelse fra juni.

Ministeren nævnte f.eks. selv den nye servicelov, som er trådt i kraft den 1. juli 1998. Loven fastsætter mål og rammer for dagtilbud til børn og herunder den forebyggende og støttende indsats over for børn. Den sætter også ord på de fysiske rammer, som skal være til stede,

for at børn får tilstrækkelig plads og udfoldelsesmuligheder. Loven er et vigtigt skridt i den rigtige retning, og de tilbagemeldinger, der kommer for tiden, er, at man rundt omkring i kommunerne er i fuld gang med at efterleve lovens ånd.

Man kan også fremhæve satspuljeforliget, hvor der er sat 2,7 mio. kr. af til en styrkelse af børns interesser i tilfælde af skilsmisser. Her får børn som noget nyt en talsmand.

De fleste børn og unge her i landet får heldigvis en god og tryk opvækst, som kan danne grundlag for et godt voksenliv. Børnene har som regel en god social arv med i bagagen, men vi må også erkende, at der findes en gruppe af børn og unge, som ikke får del i det gode liv, hverken som børn eller som voksne.

I Socialdemokratiet er vi meget opmærksomme på problemstillingen omkring den sociale arv, specielt i forhold til de svageste børn og unge. Derfor vedtog regeringen i 1994 en handlingsplan for de svagest stillede børn og unge, hvor der blev afsat midler til udviklingsprojekter for de svagest stillede børnefamilier.

Alt i alt er der sat mange initiativer i gang, og jeg er overbevist om, at der vil komme flere til, men allerede nu er der klare resultater af indsatsen. I forhold til dagtilbud er det blevet billigere at have et barn i daginstitution, og antallet af tilbud har været stærkt stigende, selv om det i dag må konstateres, at det langtfra er nok.

Jeg vil slutte med at sige, at vi i Socialdemokratiet opfordrer til, at Folketinget afventer resultatet af de seneste initiativer, før vi gør endelig status over den samlede indsats. I Socialdemokratiet er vi altid villige til at diskutere med SF og andre interesserede partier for at gøre tingene bedre. Men lad os være enige om, at der er tale om en proces, der først lige er startet, og hvor en række gode initiativer skal give mulighed for at komme ordentligt i gang. På den baggrund skal jeg afvise forslaget.

Erik Larsen (V):

Emnet, som SF har fremsat her i dag om børns vilkår, er selvfølgelig et emne, som optager ethvert politisk parti her i Folketinget. Jeg synes, at der er mange gode detaljer i de bemærkninger, der er til SF's forslag, og der er en lang række ting, som man også i bemærkningerne uddyber med, at der er iværksat nogle initiativer i forbindelse med den sociale servicelovs ikrafttræden.

Vi har i Venstre det samme synspunkt som SF: at børn skulle have ret til mere tid sammen med deres forældre. Det har altid undret os i Venstre, at SF ikke har kunnet støtte vores forslag om en udvidelse af fritvalgsordningen på børnepasningsområdet til også at give forældrene mulighed for at passe deres børn, altså selv modtage det tilskud, som man i dag kan få, til at ansætte en person til at passe børnene. Hvorfor vil SF ikke være med til at give netop forældre og børn mulighed for i højere grad i en periode at være sammen?

Børns retskrav på pasning er jo i virkeligheden et ret vidtgående forslag at have med. I Venstre er vi af den opfattelse, at børn, som har et behov for pasning, gerne skal kunne passes, men vi er også optaget af, at forældrene skal have flere valgmuligheder. Så vil jeg i øvrigt sige, at jeg kender ikke nogen borgmester, kommunalbestyrelsesmedlem, som ikke har det ønske, at man skulle kunne efterkomme den efterspørgsel, der er hos børneforældrene, om pasningsmuligheder. Det, der er det altafgørende i det forslag, er jo de økonomiske rammer for at løse opgaven.

Så vil jeg sige med hensyn til børns ret til kvalitet i pasningstilbudene, at her synes jeg, vi kom utrolig langt i serviceloven med hensyn til formålsbestemmelserne på dagpasningsområdet.

Vi synes i Venstre, det er utrolig vigtigt, at den lov og den formålsparagraf bliver udmøntet ved, at man lokalt – forældre, institutioner og kommune – sætter sig sammen og får fyldt de rammer ud, der er tiltænkt i den formålsparagraf om kvalitet og udvikling af institutionsområdet. Loven har jo ikke virket i mange måneder endnu, og vi venter i høj grad på, at der kommer resultater af den dialog, som skal finde sted rundt omkring i kommunerne i den kommende tid.

Vi i Venstre tror mere på den lokale dialog mellem forældrene og kommunalbestyrelsesmedlemmerne, end vi tror på, at vi her i Folketinget kan lovgive os til at få en højere kvalitet ind i dagpasningstilbudene.

Til allersidst om rådgivning vil jeg også sige, at jeg synes, SF her er lidt tidligt ude. Vi har jo i serviceloven indført en bestemmelse om, at kommunerne kan og skal tilbyde uvildig rådgivning, og det er på dette område igen sådan, at loven altså ikke har fungeret i ret mange måneder endnu, og vi har i modsætning til SF til-

tro til, at dette område også kommer til at fungere rundt omkring i kommunerne.

Vi kan fra Venstres side ikke støtte beslutningsforslaget; det er måske fremgået af det, jeg har sagt.

Henriette Kjær (KF):

Da vores ordfører på området ikke kan være til stede, skal jeg fremføre følgende:

I lighed med debatten om regeringens børnepolitiske redegørelse i juni måned ønsker vi at fastslå, at også på børneområdet må ressourcerne prioriteres. Derfor vil vi ikke deltage i en klientgørelse af samtlige familier. Derimod vil vi gerne deltage i initiativer, som forbedrer situationen for de ca. 5-10 pct. af børnene, som har alvorlige problemer.

Det Konservative Folkeparti kan godt forstå forslagsstillernes trang til at drille Socialdemokraterne ved at fremsætte den overbudspolitik, som er hentet fra en blanding af valglofterne og den socialdemokratiske cafégruppe. Vi finder det samtidig morsomt at kunne konstatere, at også over for børnefamilierne har Socialdemokraterne udstedt løfter, som ikke kan indfries.

Det er Det Konservative Folkepartis opfattelse, at orlovsordninger, omsorgsdage og nedsat arbejdstid ikke skal udbygges eller ændres uden accept fra arbejdsmarkedets parter. Det ville på nuværende tidspunkt være ganske urimeligt, hvis flere arbejdsduelige borgere forlader arbejdsmarkedet, samtidig med at der mangler kvalificeret arbejdskraft til at overtage funktionerne. Dermed skabes en situation, hvor virksomhederne bliver yderligere belastet, og samfundet mister indtægter til skade for de svage og syge befolkningsgrupper, som har behov for en velfungerende offentlig sektor.

Vi vil gerne acceptere fleksibilitet i orlovsordningerne, men kun under den forudsætning, at der samlet set ikke bliver forbrugt yderligere ressourcer på dette område. De sunde og raske skal ikke have yderligere statsbetalt frihed.

En pasningsgaranti udstedt fra centralt hold betragter vi som et unødvendigt indgreb i det kommunale selvstyre. Kommunerne har ansvaret for daginstitutionsområdet og har i de seneste år udbygget antallet af pasningstilbud ganske betydeligt. Samtidig har kommunerne med fritvalgsordningen fået gode muligheder for at tilbyde alternative private løsninger. Vi så gerne, at fritvalgsordningen blev udbredt til samtlige kommuner, således at alle forældre får valgmuligheden.

Vi er meget positive over for de ideer i beslutningsforslaget, der fokuserer på de særlig svage børn, herunder de psykisk syge og tvangsanbragte børn. Deres vilkår skal vi konstant have i fokus, hvis vi på nogen måde skal gøre os håb om, at disse individer vil få et liv med kvalitet. Derfor medvirker vi gerne til, at de opstramminger, som socialministeren og Børnerådet har fremlagt, bliver indarbejdet i en forbedret lovgivning for de mest udsatte børn.

Samlet set kan vi dog ikke støtte beslutningsforslaget, idet vi ikke ønsker at bruge yderligere ressourcer på orlovsordninger og nedsat arbejdstid. Vi vil prioritere anderledes.

Svend Aage Fauersholdt (DF):

Da vores ordfører, fru Inge Refshauge, ikke er til stede, skal jeg fremføre Dansk Folkepartis ordførertale til B 47.

Beslutningsforslaget her indeholder mange gode ting, som vi i Dansk Folkeparti gerne vil se gennemført, men det hele er ikke så nemt at nå med lovgivning. Børn er og bliver forældrenes ansvar. Det er forældrene, der bestemmer, hvordan deres børn skal passes i dagligdagen, hvis forældrene er på arbejdsmarkedet og ikke selv kan påtage sig pasningsopgaven.

Vi havde gerne set, at forældrene kunne bruge børnenes uudnyttede skattefradrag. Det kunne laves til et familiefradrag, hvis f.eks. den ene af forældrene vælger at blive hjemme og passe børnene, mens de er små. Og så er vi faktisk inde på et af de problemer, der er for småbørnsfamilier, nemlig det enorme skattetryk, vi har her i landet. Ofte er det nødvendigt, at begge forældre har arbejde for at klare dagen og vejen.

For børnefamilier er der lavet en del forbedringer i de senere år. Familierne fik således ved overenskomstindgrebet nogle omsorgsdage, som mange ikke gør brug af. Man vil hellere have pengene, og det er da uforståeligt. Der er også givet ekstra feriedage til børnefamilier, og ude i kommunerne er der i de senere år virkelig strammet op omkring børnepasningen. Der er oprettet rigtig mange pasningspladser, og nu er fritvalsordningen ligeledes på vej.

I Dansk Folkeparti kunne vi godt tænke os, at børn i institutioner havde noget mere plads til rådighed, og at støjniveauet var mindre, men det er en kommunal opgave, og så er det op til lokalpolitikere at ændre tingene.

Det er vores opfattelse i Dansk Folkeparti, at kommunerne gør, hvad de kan på området. Det

er rigtigt, at mange kommuner ikke har pasningsgaranti for alle børn, men det er vort indtryk, at der findes løsninger ude omkring, hvis det er nødvendigt.

Børn har det bedst sammen med forældrene, og det er da også forældrenes ansvar, at børnene får en tryk opvækst, og det skal Folketinget ikke blande sig i. Her i Tinget skal rammerne om pasningstilbud for børn fastlægges for kommunerne, men det er de lokale politikere, der sammen med forældrene skal finde den form, der nu er bedst for kommunens børn.

Beslutningsforslaget her opfordrer regeringen til at tage initiativer til at sikre børns rettigheder. I Dansk Folkeparti vil vi hellere have, at det hedder børns trivsel, og vi tror da på, at socialministeren fortsat vil komme med forslag til forbedringer for børnene, samtidig med at vi tror på, at kommunerne fortsat vil tage initiativer til at ændre forholdene, hvis disse trænger til at ændres.

Vi er især efter statsministerens nytårstale – hvor statsministeren brugte eksemplet med moderen, der en tidlig morgen var på vej med et barn på cyklen til institutionen, og så sagde ordene: Kan vi ikke gøre det noget bedre – enige med SF i, at det såkaldte børnepolitiske oplæg fra regeringen i sommer var en tynd kop te uden reelle tiltag. Da kunne man fristes til at tage fat på problemerne igen, men det er en kommunal opgave.

Alle vil vi børnene det allerbedste her i livet, og det er ikke noget, som SF har patent på, men det er som sagt først og fremmest forældrenes opgave. Indrømmet, der er tilfælde, hvor forældrene ikke kan tage vare på deres børn, og her er det ganske rigtigt de kommunale myndigheder, der må vurdere, hvilken slags hjælp der skal gives familierne. Her er måske enkelte tilfælde, som vi gerne havde set behandlet noget anderledes, men i det store hele mener vi, at børne- og ungdomsudvalgene ude i kommunerne gør meget for at hjælpe i sådanne tilfælde.

Dansk Folkeparti kan ikke støtte dette beslutningsforslag.

Dorit Myltoft (RV):

Da partiets ordfører på dette område, hr. Anders Samuelson, ikke kan være til stede, skal jeg fremføre følgende synspunkter:

Det Radikale Venstre er også meget enig i sigtet med dette beslutningsforslag. Det er vig-

tigt, at vi fortsat har fokus på børns vilkår og på, hvordan vi kan forbedre dem.

Når det så er sagt, skal det pointeres, at flere af forslagene i B 47 berører områder, der er aftalespørgsmål mellem arbejdsmarkedets parter, og hvor vi derfor ikke mener, der skal gribes lovgivningsmæssigt ind.

Desuden mener vi faktisk, at der allerede er en række initiativer i gang på dette område, som på flere punkter imødekommer forslaget. Det er punkter, som socialministeren har redegjort for i sin tale, og jeg vil derfor blot nævne et enkelt område, som især ligger Det Radikale Venstre på sinde, nemlig børnepasningsloven og spørgsmålet om, hvordan vi sikrer, at børn får mere tid sammen med deres forældre.

Vi mener, det er muligt at lave en mere fleksibel børnepasningslovsordning, der tager udgangspunkt i børnenes behov, uden at det gør ordningen dyrere. Det er som nævnt et spørgsmål, som regeringen arbejder på i øjeblikket.

På den anden side mener Det Radikale Venstre også, at forældre i langt højere grad må påtage sig et medansvar for at skabe mere tid sammen med deres børn. Det er først og fremmest børnefamilierne selv, der kan planlægge, så de får mest mulig tid sammen. Det er derfor betænkeligt, når man kan konstatere, at forældre i højere grad vælger at få udbetalt penge i stedet for at benytte omsorgsdage.

Alt i alt mener Det Radikale Venstre, at regeringen allerede har iværksat initiativer, der på mange punkter imødekommer dette forslag, og vi kan derfor ikke støtte beslutningsforslaget.

Ebbe Kalnæs (CD):

Da fru Yvonne Herløv Andersen ikke kan være til stede, skal jeg fremføre vores holdning til B 47 om børns rettigheder.

Når jeg ser på, hvad SF siger om børns ret til en plads i pædagogisk dagtilbud, er der selvfølgelig ikke nogen, der kan sige noget imod det, men vi skal gøre os klart, at der er et bredere syn på det her, som er vigtigt.

Vi har to rekorder i dette land. Vi har for det første verdensrekord i børnepasning i tid. Der er ikke nogen, der gør det så omfangsrigt, som vi gør. Den anden rekord er bundrekorden, i hvert fald i Europa, i undervisningstid. Vi er meget optaget af at få fokuseret på hele området og også på, hvordan vi anvender vores ressourcer på dette område.

Vi ved, at i den periode, vi skal ind i nu, stiger antallet af børn i skolen frem til år 2005 med omkring 20 pct., og her står vi over for en vældig opgave. Vi står også over for en vældig opgave med hensyn til, at skolen, som CD har sagt, trænger til nogle vitaminer. Det skal forstås på den måde, at i forhold til skolens almindelige opgaver, som vi kender dem i dag, og med den udvikling, der skal være, har vi nok brug for i højere grad at lade børn få et tilbud i skolen, som er noget bredere og noget mere omfangsrigt end i dag.

Det vil sige mindre pasning i den mere passive forstand, men en højere grad af engagement og muliggørelse af en udvikling og at få lavet de investeringer, der skal til på folkeskoleområdet. Det er et af de områder, som vi vil holde meget øje med i den kommende tid, og med de forholdsvis smalle kommunale budgetter, der er lagt op til, kan det blive en vanskelig opgave.

Jeg vil også gerne sige til spørgsmålet om børnepasning og Folketingets normale evne til at udsprede almindelig godhed og direktiver, at kommunerne inden for de sidste 5 år har etableret noget, der ligner 160.000 nye dagtilbud, og på trods af de 160.000 tilbud er det faktisk sådan, at der stadig væk er ikke så få børn fra 0-5 år, som mangler et pasningstilbud.

Det hænger nok til dels sammen med, at Folketinget på dette område har grebet ind i en lang række andre ting og også i markedsmekanismen, da man i sin tid, da man lavede børnepakken, gik ind og gav 50 pct. til barn nr. to osv. Da boomed det her område, og selvfølgelig har det en sammenhæng med, at vi ligesom skruer behovet op.

Men jeg er lidt bekymret, når Folketinget har det med at udstede direktiver til kommunerne, og meget ofte, når det skal dækkes ind over bloktilskuddet, har en tendens til ikke at dække det 100 pct. For der er et vist succeskriterium i at knibe lidt på det over for kommunerne, og de kæmper altså ret bravt med det her. Jeg kender en lang række kommuner, som har sat det her spørgsmål, det her område, øverst på dagsordenen meget længe og har sat masser af andre ting til side meget længe.

Derfor synes jeg også som andre, at SF fokuserer meget bredt. Der er faktisk nogle børn, som har brug for en ikke uvæsentlig indsats, men hvis man spreder det her tilbud og boomer det op til et meget større forbrug, er jeg bange for, at de individuelle opgaver, der er i forhold

til børn og familier, ikke bliver fulgt så godt op, som de egentlig burde.

Der er børn, der er i vanskeligheder, og der er familier, der er i vanskeligheder, og vi burde på mange måder også fra Folketingets side sikre os, at de her opgaver i meget højere grad blev løst. Selv om der gøres meget, og jeg ved, at Socialministeriet er meget optaget af den indsats, er det nok dér, vi i højere grad skulle gøre den store indsats.

Vi kan ikke støtte B 47, og vi mener også, at der er meget automatik i den måde, det her kommer frem på oven på alle de andre debatter, vi har haft i den retning. Men der skal ikke være nogen tvivl om, at vi selvfølgelig mener, at arbejdsmarkedet skal acceptere, at de medarbejdere, man har, altså har børn, og det vil sige, at man skal indrette arbejdet både fleksibelt og fornuftigt. Men som andre også har peget på, er der altså en tendens til, at omsorgsdagene bliver vekslet til penge.

Og der er en tendens til, at daginstitutionerne er for små, og at der er for lidt plads, men når min lokalradio fortæller, at pædagogerne får tinnitus, tænker jeg også på børnene, for det er nok også et spørgsmål om holdning, og det var nok muligt en gang imellem at skrue ned for børnene, når der er tale om, at man skal lære dem at være sociale og passe på hinanden.

Jette Gottlieb (EL):

Enhedslisten er enig i, at der er behov for en samlet børnepolitik, hvor omdrejningspunktet er børnenes og ikke alene de voksnes behov. Og det er vores fælles ansvar og dermed et spørgsmål om, hvad for nogle økonomiske betingelser og ressourcer, vi stiller til rådighed, men det er den del af debatten, som meget sjældent kommer frem. Det er meget nemmere at komme med fine hensigtserklæringer end at afsætte bevillingerne.

Mere tid med forældrene kræver en forbedring af orlovsordningerne og ikke de forringelser, vi ser i øjeblikket. Og de lovede små forandringer er jo helt udeblevet. Især er der behov for nedsat daglig arbejdstid for småbørnsfamilierne.

Enhedslisten har fremsat forslag om begge dele.

Vi er enige i, at børn skal have et retskrav på pasning i de offentlige daginstitutioner. Men pasningen skal følges af kvalitet, og det sker ikke ved, at pasningsgarantien søges

opfyldt ved hjælp af merindskrivninger og dermed giver mindre plads til børnene, dårligere normeringer og indskrænkninger af åbningstiderne og omlægninger af skolefritidsordningerne.

For os er kravet om en pasningsgaranti, som regeringens jo har lovet, uløseligt forbundet med en kvalitetsgaranti.

De mange protester fra forældre og pædagoger og demonstrationerne og arbejdsnedlæggelserne på institutionerne viser, at kommunerne ikke er på den rette vej. Den offentliggjorte rapport om støj og indeklima i børneinstitutionerne, som BUPL i samarbejde med PMF har fået udarbejdet, dokumenterer, at miljøforholdene i stort omfang ikke overholder gældende regler. Det ville ikke blive tolereret på andre arbejdspladser.

Vi vil gerne udvikle vores børn og ikke mindst give dem en social og medlevende baggrund.

I lov om social service fastslås det, at dagtilbudene har pædagogiske, sociale og pasningsmæssige formål, og at disse formål er ligestillede – er ligestillede! Endvidere, at også børn har krav på medbestemmelse og medansvar for at udvikle selvstændighed og evne til at indgå i forpligtende fællesskaber og udforske omgivelserne og for at lege og lære.

Hvordan er det muligt, når virkeligheden f.eks. ofte er, at pladsforholdene er således, at der er under 2 m² pr. barn, hvilket stort set er det samme som størrelsen på et middelstort sofabord? Og virkeligheden er jo også, at det offentlige risikerer, at der kun er to voksne til at tage sig af 26 børn.

Og jo mindre plads og jo mindre personale pr. barn, jo flere konflikter og jo dårligere mulighed for at tilgodese det enkelte barns og gruppens behov, og jo dårligere mulighed er der så for at komme ud af institutionen og dermed også kende det omgivende samfund. Det er ikke tilfældigt, at der tales om Burbørn.

Børn har ret til medbestemmelse. Og bemærkningerne til forslaget indeholder gode ideer og forslag, men vi tror ikke, at børn og unge bredt kan deltage i børne- og ungdomsråd, demokratiske processer osv., uden at grundlaget lægges i børneinstitutionerne. Og her er det igen vanskeligt at arbejde med udvikling af medbestemmelse, selv om mange forsøger, for igen hæmmes indsatsen af ressource-mangel.

Der skal være tid til at lytte til børnene og sørge for, at deres forslag og ideer kan komme til udtryk i dagligdagen.

Enhedslisten støtter de fire underpunkter om børns ret til rådgivning og støtte og behandling. Særlig med hensyn til de svage og truede børn, hvor det kan ende med anbringelse uden for hjemmet, er der behov for reformer, hvor barnet er i centrum.

Udspillet fra Børnerådet er interessant, ligesom andre udspil bør gennemarbejdes, men vi kan ikke vente på, at der sker noget på området, så vi må forlange som minimum, at de eksisterende love efterleves indtil da – og det er jo sådan set det helt store problem lige i øjeblikket – og at det, der foregår, sker ifølge lovens hensigt. Det gælder særlig den forebyggende indsats, udarbejdelsen af handleplaner.

Og der må ikke tages udgangspunkt i en minimalindsats. Det er forbløffende, at man gang på gang ser kommuner, der fører socialpolitik via økonomistyring, og det er uacceptabelt.

Enhedslisten har fremsat en række forslag, som konkret trækker i samme retning som det her forslag, og derfor kan vi selvfølgelig også støtte forslaget.

Tom Behnke (FP):

Jeg lyttede med meget stor fornøjelse til Dansk Folkepartis ordfører, for jeg kan jo forstå på det hele, at Dansk Folkeparti ikke bare har kopieret Fremskridtspartiets partiprogram, men oven i købet har kopieret vores ordførertaler, for jeg kunne i hvert fald i første halvdel af hr. Svend Aage Fauerholdts tale her ord til andet genkende det, der blev sagt, som var det talt af min egen mund. Og da jeg tjekkede efter, kunne jeg såmænd se, at det ordret var det, jeg sagde, sidst vi behandlede forslaget her.

Så der er ingen grund til, at jeg gentager det én gang til, men vil kun se frem til, at der er flere partier, der på den måde overtager Fremskridtspartiets politik; det kunne da være skønt.

Men til SF er meldingen ligesom sidst: Vi kan ikke stemme for forslaget.

Tove Videbæk (KRF):

Hensigten med forslaget er helt i tråd med Kristeligt Folkepartis politik om at forbedre børns retsstilling i samfundet. Jeg vil dog tilføje et afsnit, som ikke er med i forslaget, og det er om børns ret til livet ifølge FN's børnekonventions artikel 6.

Danmark har undertegnet og ratificeret FN's børnekonvention, som opregner en række rettigheder, som børn bør og skal have i samfundet. Og Danmark har i august 1998 afleveret den anden rapport til FN's Børnekomité vedrørende opfyldelsen af konventionens indhold. Her står bl.a. i præamblen, at barnet som følge af sin fysiske og psykiske umodenhed har behov for særlig beskyttelse og omsorg, herunder passende juridisk beskyttelse både før og efter fødslen.

Vedrørende børns ret til tid med deres forældre:

Det er rigtigt, som påpeget i bemærkningerne til dette beslutningsforslag, at meget af den lovgivning, der vedrører børn, er tilvejebragt af arbejdsmarkedshensyn: Barnet skal passes, så forældrene kan arbejde.

Derfor har Kristeligt Folkeparti også forsøgt at ændre orlovsydelsen, så den hæves til 80 pct. For det er langtfra alle familier, der har råd til orlov med en ydelse på 60 pct.

Familien har for lidt tid sammen, og det får konsekvenser. Og en tryk og god barndom er stadig det allerbedste grundlag for et godt voksenliv. Så familien skal prioriteres, ikke som leverandør af arbejdskraft, men som den største samfundsmæssige ressource, vi overhovedet har.

Vedrørende børns retskrav til plads i et pædagogisk dagtilbud:

Kristeligt Folkeparti mener, at det ville være endnu bedre, om dette retskrav også omfattede at blive passet af sine egne forældre med samme økonomiske tilskud, som de øvrige frit valg-ordninger får. Vi mener, at pengene skal følge barnet.

Vedrørende børns ret til rådgivning, støtte og behandling:

I forbindelse med problemer i hjemmet, mishandling, misbrug, tvangsfjernelse, anbringelse osv., har børn behov for bedre rådgivning og støtte. Vi har i år været vidne til mange sager, hvor pædagoger og andre svigtede deres indberetningspligt, kommuner svigtede deres handlepligt og børn blev efterladt i fortvivlede forhold, hvor de enten blev mærket for livet eller til sidst i flere tilfælde mistede livet. Vi må i det danske samfund blive bedre til at sætte tidligere ind med bedre rådgivning og støtte til udsatte børn.

Børn har også ret til behandling: Mangelde behandlingsmuligheder for børn med f.eks. psykiske lidelser kan føre til skabelse af nye

krænker og nye sociale problemer. Vi ved jo, at krænker ofte selv har været ofre som børn, så her må der virkelig sættes ind.

Vedrørende børns ret til medbestemmelse:

Beslutningsforslaget omtaler den demokratiske beslutningsproces i de sammenhænge, hvor barnet færdes.

Kristeligt Folkeparti finder, at det er langt vigtigere at fæstne sig ved børns ret til med- og selvbestemmelse i lovgivningen. Vi mener, at samfundet krænker børns rettigheder ved ikke at høre på og tage hensyn til deres mening vedrørende afgørelser, der berører dem direkte.

F.eks. tager man ofte ikke hensyn til børnenes meninger, hvis de i en situation omkring anbringelse udtaler, at de ønsker at bo hos eller at komme i aflastning hos deres bedsteforældre.

Børnekonventionen foreskriver, at børn skal høres og deres holdning tillægges vægt, og denne bestemmelse er indføjet i forskellig lovgivning, men det halter stadig væk på nogle områder. Dette gælder f.eks. med hensyn til samværsretten, som er en ret for forældre, vel at mærke.

En sag fra Nordjyllands Statsamt viser, hvor galt det kan gå i praksis: Et barn på 3 år er bange for at være sammen med sin far, barnet skrider af angst for at være i nærheden af ham, og der er mistanke om incest, hvilket støttes af erklæringer fra forskellige børnesagkyndige. Alligevel har statsamtet tildelt faderen overvåget samvær, og moderen er derfor gået under jorden med barnet.

Et andet problemområde i praksis er de situationer, hvor et anbragt barn ikke længere føler sig knyttet til sine biologiske forældre på grund af et langvarigt ophold hos en plejefamilie, og hvor både barnet og plejefamilien ønsker adoption, men hvor forældrene ikke vil give tilladelse til det og tilladelsen derfor ikke bliver givet.

Også på dette område er der virkelig behov for at sætte ind for at sikre børn en tryg og roligere opvækst.

Vi finder, at der er mange positive elementer i SF's forslag, og vi ser frem til udvalgsbehandlingen af det.

Formanden:

Ordføreren for forslagsstillerne, hr. Villy Søvn-dal.

Villy Søvn-dal (SF):

Jeg vil gerne starte med at sige tak for alle de rosede ord. Desværre udmøntede de sig ikke i

konkret støtte til forslaget, men jeg synes, der var mange rosede bemærkninger.

Efter at have hørt ordførerne og måske specielt regeringspartierne synes jeg, grundspørgsmålet i denne debat er, om vi er positive over for den børnepolitiske udvikling generelt. Forløber den, som vi gerne vil? Når vi ser på det store billede, synes vi så, at vi er på vej et sted hen, hvor børn får et bedre liv i al almindelighed? For hvis dét er hovedkonklusionen, og sådan hørte jeg lidt både ministeren og den socialdemokratiske ordfører og Det Radikale Venstres ordfører, så tror jeg, vi må erkende, at vi ser forskelligt på verden.

Jeg deler den opfattelse, at for hovedparten af børnenes vedkommende er vi inde i en udvikling, der hedder et bedre liv, men når vi taler om den periode, som vi er i, og som er kendetegnet ved en voldsomt polariseret udvikling, som også rammer børnene, så synes jeg, det er svært at se beskrivelsen under den overskrift, at der generelt er en positiv udvikling på børneområdet.

Det, der har slået os i SF, er jo, at børnene blev fuldstændig glemt under finanslovforhandlingerne: ikke en linje, ikke et ord, ikke en beslutning vedrørende børn. Det er dog underligt, at de mange partier, der her har udtrykt meget stor velvilje over for børnene, fuldstændig glemte dem den nat i Finansministeriet. Fuldstændig! Der er ikke en linje om børn.

Det er vel også det, der har fået en gruppe af unge Socialdemokrater – og jeg vil gerne medgive, at vi også er blevet inspireret af dem – til dels at udgive et debatoplæg i starten af sommeren og dels at udtrykke deres skuffelse over, at det blev fuldstændig glemt, og at sige, at så må man jo tage det op på et senere tidspunkt. Og nu er lejligheden der så.

En anden inspiration er selvfølgelig, at statsministeren for næsten et år siden stillede det spørgsmål, der er blevet gentaget så tit: »Kunne vi ikke gøre det lidt bedre?« Og vi har ventet på, at det på en eller anden måde udmøntede sig i konkrete initiativer. Vi har ventet og ventet.

Vi har været med til ét initiativ, og det vil jeg godt kvittere for: I forbindelse med pinsepakken forlængede vi fripladsstrøket i et samarbejde mellem regeringen, SF og Enhedslisten, og det var vi jo meget glade for, for det er formentlig et af de bedste fordelingspolitiske skridt, vi overhovedet kunne tage. Men bortset

fra det mangler der bare et enkelt skridt i den finanslovforlig, der lige er indgået.

Når det er så bemærkelsesværdigt, er det også, fordi det er i så stor modsætning til de to sidste finanslovforlig, vi har lavet. Og det er ikke rigtigt, når vi bliver klandret for ikke at ville prioritere i SF. De gange, vi har været med i finanslovforlig, har vi meget bevidst prioriteret i forhold til udsatte børn. Det er derfor, pengene var til skilsmissebørnene, det er derfor, pengene var til flere døgninstitutionspladser, det er derfor, pengene var til en indsats inden for børnepsykiatrien. Det skyldes alene, at regeringen har lavet en aftale med SF, sådan er det.

Det er også derfor, det er så bemærkelsesværdigt, at vi nu står i en situation efter statsministerens ønske, hvor der ikke er noget som helst, der bare minder om et løfte.

Når jeg også på SF's vegne siger, at vi ikke kan se den meget positive børnepolitiske udvikling, er det jo begrundet i, at ventelisterne i dag reelt er voksende.

Vi bevæger os ikke hen imod SF's ønske, vi bevæger os væk fra det, ventelisterne vokser. Vi bevæger os heller ikke et sted hen, hvor kvaliteten vokser. Hovedparten af støftet i stort set ethvert lokalt dagblad i øjeblikket handler om nedskæringer på normeringer, nedskæringer i åbningstiden og stigende forældrebetaling. Det er ikke det, vi opfatter som stigende kvalitet, det er det, vi opfatter som helt almindelige nedskæringer.

Derfor er vi kommet med et forslag – det er så til socialministeren, der klandrede os for, at vi havde blandet for meget sammen, at det kunne være svært at overskue så mange ting på én gang. Det er jo netop, fordi vi har et ønske om at lave sammenhæng. Derfor har vi ønsket både at komme med bud på mere tid, mere plads, bedre kvalitet, bedre rådgivning og medbestemmelse på én gang. Vi har prøvet at samle nogle børnepolitiske overvejelser og ikke kun sådan hoppe fra tue til tue, når vi laver politik.

Ministeren sagde så også, at det er for dyre forslag at gennemføre med kort varsel. Så lad os diskutere varslet. Vi vil hellere have det her lavet over to år end slet ikke at lave det. Det er ikke afgørende for os. Det afgørende er, at hvis man vil være med, så lad os diskutere den hastighed, det her kan gennemføres med.

Ministeren siger så, at det er for centralistisk; det gik også igen i flere ordførertaler. Det er rigtigt, vi er centralister på det punkt; vi synes

ikke, det er en del af den kommunale selvbestemmelse at lade børn stå på venteliste.

Det er en underlig debat, vi får, hver gang vi diskuterer daginstitutioner. Når vi diskuterer skoler, er der jo ingen, der opfatter det som et indgreb i det kommunale selvstyre, at hvert barn, der melder sig til undervisning i august måned, skal undervises. Det opfatter vi som naturligt.

Hvorfor er det ikke lige så naturligt, at et barn og barnets forældre, der ønsker en plads i en daginstitution, skal have en plads?

Ministeren sagde også, at det er for lidt socialt, der er ikke fokus nok på børnenes store vanskeligheder. Det er jeg ikke enig i. Jeg synes netop, den manglende kvalitet i daginstitutioner rammer de mest udsatte børn. Jeg kan huske for mange år siden, da jeg startede i et socialudvalg, at vi leverede lektiehjælp i fritidshjemmene til de socialt udsatte børn. I dag er opgaven i SFO-ordningen vel at overvåge, at lokalerne ikke bliver eroderet undervejs.

Vi har dér fuldstændig mistet den dér meget sociale målrettedhed, men det har vi jo netop, fordi ordningen standardsmæssigt er blevet for dårlig.

Jeg synes heller ikke, at ministeren var venlig over for vores pind nr. 4, der meget præcist drejer sig om målrettede ting. Det drejer sig om indsatsen i forhold til børn på de børnepsykiatriske afdelinger, det drejer sig om de manglende handleplaner i de svære børnesager, det drejer sig om den børnesagkyndige rådgivning i forbindelse med skilsmissesager, og det gælder børnenes ret til rådgivning.

Det er alle sammen meget målrettede ting, der meget er rettet mod de allersvageste børn. Jeg er derfor ikke enig i den hovedkonklusion, ministeren havde, og den konklusion, den socialdemokratiske ordfører havde under overskriften: Vi er på rette vej.

Jeg tror også, hr. Frederik Nørgaard sagde, at vi er midt i en proces, hvor børnepolitik opprioriteres. Det er jeg ikke enig i. Vi er i et efterår, hvor børnepolitik nedprioriteres, hvor der spares penge på mindre åbningstid, på dårligere normeringer og på højere forældrebetaling; det er jeg sikker på. Der er færre penge i det her efterår, end der var eksempelvis sidste år, og det er efter vores opfattelse et tilbageskridt, og det synes jeg at vi skal sige.

Det betyder, at de mindre initiativer, som SF også har deltaget i, som vi er positive over for, ikke opvejer de generelle forringelser, der er på

børneområdet, og det er jo det, der efterlader en bundlinje, der hedder, at vi i det her efterår går baglæns.

Jeg skal ganske kort til hr. Erik Larsen sige tak for de rosede bemærkninger. Der var en undren over, at SF ville give penge til forældrene. Det svarer vel stort set til vores undren over, at det ikke blev gennemført, da der var en borgerlig regering; nu har man haft chancen adskillige gange. Men det er vel, fordi det er et meget dyrt forslag.

Hr. Erik Larsen sagde også, at vi er kommet meget langt med formålet; det er jo rigtigt. Problemet er, at virkeligheden går i modsat retning af formålet. Jeg tror, det var Storm P., der advarede imod at sælge elastik i metermål, medmindre man havde en meget høj moral, og det synes jeg lige præcis er problemet: målsætning og virkelighed går i øjeblikket hver sin vej.

Til fru Henriette Kjær, der advarede imod at klientgøre børnene, vil jeg bare sige, at jeg synes, det er et vrangbillede at tale om klientgørelse af børn, fordi man sikrer dem den plads, de har krav på, og den kvalitet, der er rimelig, og sikrer dem mere tid med deres forældre. Jeg synes virkelig, man skal være ideologisk galt afmarcheret for at kunne se det som en klientgørelse af børn. Jeg forestiller mig, at ganske mange konservative får deres børn passet i daginstitutioner. Er det klientgørelse? Er det virkelig klientgørelse af børn? Det forstår jeg simpelt hen ikke.

Så var forudsætningen for fru Henriette Kjær, at der var en accept fra arbejdsmarkedets parter. Jeg vil ikke være med til – og det vil jeg godt sige meget tydeligt – at parkere alle børnepolitiske initiativer hos arbejdsmarkedets parter. Vi vil gerne forhandle med dem, men der er ingen, der har vetoret. Det ville være utrolig synd for børnene.

Til fru Dorit Myltoft, der siger, at det er et aftalespørgsmål, at vi ikke skal lovgive, har jeg den samme kommentar.

Endelig til hr. Ebbe Kalnæs, der siger, at det skal være målrettet imod de svage børn: Det gælder lige præcis meget store dele af det her forslag, og jeg vil så egentlig appellere til de af ordførerne, der har sagt, at de godt vil støtte det målrettede: Så lad os pille det ud. Lad os lave en beretning på det meget målrettede, når det nu kommer i Socialudvalget, og så gennemføre

det, for jeg hørte det sådan, at det var der et solidt flertal for.

Men tak for en god børnepolitisk debat. Jeg håber ikke, at kun den gode vilje var til stede. Jeg håber også, at nogle af tingene bliver virkeliggjort.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Karen Jespersen):

Bare en meget kort bemærkning. Jeg synes ikke, det skal have lov at stå uimodsagt, at børnepolitikken bliver nedprioriteret. Det er faktisk forkert. Når man ser på, hvad kommunerne afsætter til pasningsområdet også i år, og hvis vi ser på den rapport, der lige er kommet, om, hvor mange kommuner der har indført pasningsgaranti, så er antallet af disse kommuner faktisk vokset meget klart. Så jeg synes, det er meget vigtigt at sige, at børneområdet fortsat bliver prioriteret. Det gælder også hele den indsats for truede børn, vi skal i gang med i den nye samling.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Så vil jeg godt helt konkret spørge socialministeren, om de kommuner, der nu har fået pasningsgaranti, også udbygger en kvalitetsgaranti, eller om målet er opnået alene ved merindskrivning i de eksisterende institutioner.

Det andet, jeg godt ville spørge om, refererer til den radikale ordførers melding om, at der i regeringen foregik omfattende diskussioner om, hvordan man skulle fleksibelgøre børnepasningsorloven, og at der foregik et arbejde dér. Kan ministeren løfte sløret for, hvad det drejer sig om?

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Karen Jespersen):

Børnepasningsorloven hører under arbejdsministeren, og han kommer med et udspil, når han er færdig med sine overvejelser. I øvrigt foregår der et meget stort arbejde med at forbedre kvaliteten i daginstitutionerne både i kommunerne og også i et samarbejde med Kommunernes Landsforening, pædagogerne og Socialministeriet.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

16) Første behandling af lovforslag nr. L 115: Forslag til lov om ændring af lov om vandforsyning. (Gebyrer).
Af miljø- og energiministeren (Svend Auken).
(Fremsat 4/12 98).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Martin Glerup (S):

Det her drejer sig om en sidegevinst til Vandmiljøplan II, for med lovforslag nr. L 115 bliver det muligt at sætte turbo på grundvandsbeskyttelsen i Danmark, og det er på høje tid, hvis vi også i fremtiden vil have en chance for rent vand i hanerne.

Socialdemokratiet finder det godt og nødvendigt, at der nu over en 10-års-periode kan bruges knap 1 mia. kr. til at sikre vores drikkevand.

Den målrettede indsats er nødvendig af mindst to grunde. For det første vil vi også i fremtiden gerne kunne drikke et glas rent, ikkekemisk behandlet vand i Danmark. For det andet vil vi gerne bevare en decentral vandforsyning, hvor lokale beboere styrer og har indflydelse på den lokale vandforsyning. Derfor er det nødvendigt at undgå at forurene vores mest sårbare grundvandsområder med kvælstof og gift, og derfor er det helt nødvendigt, at hvert amt som led i regionplanlægningen udpeger de vigtigste og mest sårbare indvindingsområder. Det gøres ikke med et fingerknips, men via et grundigt planlægningsarbejde med inddragelse af samtlige hydrogeologiske data.

Enhver kan jo sige sig selv, at korrekt udpegning er et must. Amterne har jo i dag udpeget 35 pct. af hele Danmarks areal som områder med særlige drikkevandsinteresser, men det er

helt nødvendigt at udpege de allermest sårbare zoner, som kræver en helt ekstraordinær beskyttelse, for hvis udpegningen er unøjagtig og følgelig omfatter for store områder, vil forureningen blive bekæmpet med spredede og ikke målrettet og effektivt. Og på den måde vil vi få for lidt miljø og for lidt rent drikkevand for pengene.

Efter udpegningen skal der laves konkrete indsatsplaner for de enkelte sårbare områder. De planer skal indeholde en detaljeret opgørelse over behovet for beskyttelse samt en plan over, hvornår og hvordan beskyttelsen skal ske. Her er det nødvendigt at komme helt ned på lodsejerniveau og indgå i konkrete forhandlinger med de forskellige lodsejere.

Som supplement til den almindelige regionplanprocedure får et koordinationsforum med repræsentation fra lodsejerside, myndighederne og de grønne organisationer indflydelse på denne meget vigtige planlægning.

For at dække de konkrete og afholdte udgifter får amterne mulighed for at opkræve et gebyr på 14 øre pr. m³ indvindingstilladelse. Dog betaler landbrug, dambrug og industri kun en tredjedel af det beløb for deres egne indvindingstilladelser.

Det samlede gebyr til dækning af denne meget vigtige opgave bliver ca. 92 mio. kr. om året i 10 år. For en almindelig husstand er udgiften beregnet til ca. 30 kr. om året.

Socialdemokratiet støtter naturligvis dette udmærkede forslag.

Erik Larsen (V):

Da Venstres ordfører ikke kan være til stede her i dag, skal jeg læse følgende op:

Forslaget er en opfølgning af Vandmiljøplan II fra folketingssamlingen 1997-98. Her har vi forpligtet os til at være med til at finde de nødvendige midler. I forslaget nævnes det, at det forventes, at der skal bruges 92 mio. kr. I udvalgsbehandlingen vil vi dyrke, hvorledes man har regnet sig frem til de 92 mio. kr. Umiddelbart synes tallet meget højt.

Overordnet støtter vi fra Venstres side forslaget, og vi går ud fra, at alle er enige om, at der ikke skal anvendes flere midler end nødvendigt for at opnå de miljømæssige mål.

Henriette Kjær (KF):

Da dette forslag jo er en forlængelse af Vandmiljøplanen og nu også en del af den nylig indgåede finanslovaftale, kan Det Konservative